

POWSZECHNA GAZETA MŁYNARSKA

ORGAN „KOŁA MŁYNARZY“

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Boimów 1. 3. — Telefon 148. — P. K. O. Nr. 142.326.

Wychodzi dwa razy miesięcznie.

Redakcja rękopisów nie zwraca.

PRENUMERATA: kwartalna dla członków 3 zł. dla nieczłonków 5 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

Upraszamy o nadsyłanie prenumeraty.

Ograniczony przebieg żyta i pszenicy.

W poprzednim numerze podaliśmy obowiązujące ustawy, w sprawie ograniczonego przebiegu żyta i pszenicy.

Z niewiadomych nam powodów krąży pogłoski, że obowiązek ten dotyczy tylko młynów handlowych. Zwracamy zatem uwagę, że ustawa obowiązuje cały przemysł młynarski, a więc młyny handlowe i młyny gospodarcze.

Nowością dla młynów gospodarczych jest konieczność mieszania mąki i kontrolowania, aby najlepsze jakości nie przekroczyły granicy ustalonego przebiegu. Nie wolno zatem przemiałać w młynach gospodarczych tak jak dotychczas na 3 lub 4 gatunki mąki, ale je myśleć w skrzyniach tak, by pierwsza mąka przy życie była 70% przy pszenicy 65%. Następne już mąki po tym procencie nie podlegają żadnym ograniczeniom i młyny mogą dowolnie manipulować. Ustalony typ mąki jest w pierwszym rzędzie dla celów kontroli Władz. Mąka nie może być białszą od tego typu. Otrzymanie mąki ciemniejszej od ustalonego typu, dostosowanej do obowiązujących procentów przebiegu, nie narazi młyna na nieprzyjemności. W niektórych Starostwach ukazały się rozporządzenia zabraniające czyszczenia ziarna. Jest to mylna interpretacja ustawy, albowiem przeznaczone ziarno do przebiegu musi być ze względów zasadniczych oczyszczone. Te usterki z powodu mylnej interpretacji zostaną przez Województwa zlikwidowane. Należy przytem pamiętać, że wydajność mąki oblicza się w stosunku wagi ziarna przed oczyszczeniem.

Wskutek ograniczenia przebiegu wiele młynów gospodarczych, szczególnie zdala położonych od Starostwa, przemiała dawnym systemem licząc na to, że kontrole z powodu odległości nie mogą być tak ściśle przeprowadzane. Tym postępowaniem szkodzą w pierwszym

rzędzie młynom respektującym ustawy, dalej narażają młynarstwo na wyrobienie nieprzychylniej opinii u Władz.

Ogół młynarzy we własnym interesie będzie pilnie śledził tego rodzaju wypadki i przy takim zaistnieniu, postąpi bezwzględnie z opornymi.

Organizacja nasza będąc z ustalonym kontaktem z Władzami, uprasza wszystkich interesowanych o podawanie do wiadomości wszystkich faktów z przebiegiem lub kontrolą związanych, aby w ten sposób w niejednym wypadku pomóc i złemu zaradzić.

Rząd obecnie ma zamiar zestawić ogólnie państwowy typ mąki żytniej 70% z żyta o wadze 70 kg. Ustalenia i decyzji w tej sprawie niema.

DO 15 GRUDNIA MOŻNA UŻYWAĆ MAKĘ WYŻSZEGO GATUNKU.

Weszło w życie rozporządzenie p. Ministra Spraw Wewnętrznych wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Skarbu na mocy którego mąka pszenna gatunku wyższego od 65% może być używana w zakładach przemysłowych do przerobu, wszelkiego rodzaju wypieku tylko do dnia 15 grudnia 1928 r.

Powodem wydania tego rozporządzenia są nagromadzone zapasy mąki pszennej wyższego przebiegu od 65% które są w posiadaniu młynarzy oraz w składach handlowych.

Jakkolwiek rozporządzenie to nie inuwi o możliwości sprzedaży tej mąki w hurcie i detalu, należy mniemać, że sprzedaż taka również jest dozwolona.

REJESTRACJA ZAPASÓW MĄKI PSZENNEJ

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządziło w okólniku do Wojewodów rejestrację zapasów mąki pszennej o gatunkach wyższych aniżeli 65% wymiar, według stanu z dnia 12 listopada br. Rejestracja ta przyczyni się do ułatwienia kontroli przebiegu dokonywanego po wejściu w życie rozporządzenia z dnia 10 października br. o przemiale pszenicy, w myśl którego zakaz przemiału pszenicy przez młyny na mąkę wyższych gatunków, aniżeli 65% winien być bezwzględnie z dniem 12 listopada w całej rozciągłości przestrzegany.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało do Województw okólnik o trybie postępowania karno-administracyjnego w sprawach o niedozwolony przebieg zwoła.

W myśl tego okólnika, orzeczenie karne w sprawie przekroczenia przepisów rozporządzenia z dnia 10 października 1928 r. o przemiale pszenicy i żyta wydać winna ta powiatowa władza administracji ogólnej, na której obszarze popełniono wykroczenie bez względu na to, czy ujawniono je na podległym jej obszarze czy też innym. Do tejże władzy należy również zarządzenie zajęcia mąki zakwestjonowanej. Do władzy, na której obszarze mąkę zakwestjonowano, należy wykonanie zajęcia, jak również zarządzenie jej sprzedaży w drodze publicznego przetargu. Ponieważ mąka ta nabyta w drodze przetargu, nie może podlegać dalszemu obrotowi handlowemu, należy ją sprzedać z tem właśnie zastrzeżeniem. Jako nabywca większych partii mąki mogą tu wchodzić w rachubę przedewszystkiem instytucje tego rodzaju jak szpitale zakłady dobroczynne wieżyczenia. Mniejści ilości mogą nabywać konsumenci, nie zaś handlujący.

Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

Nadzór nad wytwarzaniem i spożywaniami artykułami w przemyśle młynarskim, jest bardzo ważnym czynnikiem rozwoju tego przemysłu.

Zagranica zrozumiała ten tak ważny dział od dawna i dlatego posiada dzisiaj na najwyższym szczeblu rozwoju laboratoria chemiczne, specjalnie do tego celu urządzone. W naszym Państwie w tym kierunku działano już wiele i dziś państwowe zakłady żywności funkcjonują prawie we wszystkich miastach. Zakłady te przez przeprowadzanie badań analitycznych, stworzą po pewnym okresie czasu pracy, pewien materiał, który służyć będzie do poprawy produkcji i rozszerzenia wiedzy w danym przemyśle. Cel ten zostanie tem szybciej zrealizowany, o ile ogół społeczeństwa i młyny zrozumieją wartość pracy takich Zakładów.

Jest rzeczą konieczną, by liczba zgłoszeń prób do analizy z młynów i osób prywatnych była wzmocniona gdyż przez to społeczeństwo przyczyni się z jednej strony do zmniejszenia fałszerstwa artykułów żywności i do podniesienia tego działu pracy, zapoczątkowane w Polsce. Dzięki takiej współpracy ogół publiczności zyska wiele na zdrowiu, handel i produkcja zostaną wprowadzone na właściwe tory, a poziom moralności znacznie podwyższony. Badaniom produktów z dziedziny młynarskiej poddane były: zboże, mąka, kasza, chleb i t. p. Z badań tych ustalono jakość produktu pod względem fizycznym i chemicznym, jego składniki odżywcze, obecność domieszki, nadmierne kwasy i nieumiejętne przyrządzenie w młynach. Młynarstwo nasze musi iść stale z postępem i zrozumieć, czem mogą być

dla przemysłu takie Zakłady. Zainteresowanie się tem jest nader wskazanem, a współpraca bezwzględnie konieczną dla lepszego jutra.

Ostrożnie z projektami.

Wiadomą jest rzeczą, że w Polsce mamy już dziś nadmiar młynów, Komisja ankietowa twierdziła nawet, że redukcja istniejących młynów leży w interesie państwa. Mimo to występuje Stefan Pióro w tygodniku „Przemysł i Handel” za dalszą budową młynów dla ludności wiejskiej. Wedle obliczeń p. Pióra należałoby jeszcze wybudować 1.772 młynów. Ale zdaje sobie p. Pióro sprawę z tego, że ta ilość byłaby nadmierną, dlatego proponuje narazie wybudować tylko 430 młynów. Koszt budowy młynów wynosiłby około 43 milj. zł. Miałyby to być młyny spółdzielcze, połowę dalszy rolnicy a 22 milj. rząd w postaci kredytu długoterminowego.

Ale nie tylko nowe młyny chciałby p. Pióro wybudować kosztem rządu, proponuje wybudowanie na wsi piekarni spółdzielczych. Przysznaje wprawdzie, że przeszkodą w rozwoju piekarnictwa spółdzielczego na wsi są przepisy obowiązujące co do piekarni, mianowicie wymagające odpowiedniego urządzenia budynków. Przy dzisiejszym zaś budownictwie wiejskiem trudno jest znaleźć odpowiednie budynki, rolnicy nie mają środków finansowych na budowę piekarni. Dlatego proponuje p. Pióro, aby rząd finansował budowę takich piekarni.

Podatków nowych nie chcą przedstawiciele rolników uchwalić i już w pierwszym czytaniu odrzucają przedłożenia rządowe w sprawie reformy podatku gruntowego, a mimo to chcieliby z pomocy rządowej korzystać na budowę młynów i piekarni, co zniszczyłoby te warsztaty pracy, które płacą kolosalne podatki.

Dalej ukształtowały się na zebraniu właścicieli młynów handlowych w Warszawie, dążenia uzyskania od Rządu zarządzającego wstrzymującego na jakiś czas budowę młynów.

Dziwić się należy, że tego rodzaju projekta wręcz przeciwnie i nieracjonalnie, bywają bezpotrzebnie podnoszone. Racjonalniej będzie, gdy wysiłki energii, będą skierowane ku właściwym drogom uzdrawiającym produkcję i politykę gospodarczą.

Co należy badać przy zakupie młyna.

Do wyrobienia pojęcia wartości danego młyna, umożliwienia przeprowadzenia kalkulacji rentowności, koniecznem jest zbadanie następujących pozycji:

1. SIŁA POPĘDOWA

jaka jest do dyspozycji, motorowa czy wodna. Przy sile motorowej jakiej firmy są maszyny, wiele posiadają

koni i jaki jest ich obecny stan. Przy sile wodnej jaki jest spad wody, wiele litrów na sekundę i czy jest zastosowana turbina lub koło wodne.

2. BUDYNEK MŁYŃSKI

czy jest stary czy nowy, czy silnie zbudowany, czy drży w ruchu, jaki stan: belek i czeń jest pokryty dach.

3. BUDYNEK MIESZKALNY

Należy zwrócić uwagę, czy znajduje się w stanie możliwości zamieszkania, czy nie jest wilgotny, czy posiada piwnicę, wodę, światło i budynki uboczne.

4. KLIENTELA

Czy jest stała, czy zmienna, czy prowadzi się przemiał handlowy i jaki w tym wypadku potrzebny kapitał - obrotowy.

5. WEWNĄTRZ MŁYNA

Jakie są maszyny czyszczące i przmielające, o jakiej działalności w 12-tu godzinach i w jakim są stanie. Co przmielono według ksiąg i w jakim czasie, jaki system przemiału. Jaki stan pasów popędowych, jaka jest okoliczna konkurencja (nazwiska konkurentów, miejscowość i działalność tych młynów, czy dobrze urządzone i czy należycie prowadzone.)

6. JAKIE PŁACONE SĄ PODATKI I UBEZPIECZENIA, a to: przemysłowy, gminny, gruntowy, obrotowy, od nieruchomości i dochodowy. Ubezpieczenie od ognia, wypadku, odpowiedzialności.

7. ROZMAITE PYTANIA:

dla czego zostaje sprzedany młyn, czy posiada prawa wodne przyznane ustawowo, czy okolica jest w zboże bogata, czy zdarzają się wypadki powodzi, jaka odległość od kolei, jakie panują zwyczaje w okolicy co do przemiału.

8. INWENTARZ MŁYŃSKI.

Wiele wórtów gazy jedwabnej, ćwierci, wagę, zapasów zboża, młaki i narzędzia do maszyn.

9. CENA KUPNA

jaka jest ogólna, wiele zadatku, wiele na hipotekę, jakie oprocentowanie, na jaki okres spłaty i pod jakimi warunkami może dojść kupno do skutku.

Komunikaty Stowarzyszenia.

ZJAZD WŁAŚCICIELI I DZIERŻAWCÓW MŁYŃÓW!

Odbędzie się w niedzielę dnia 9 grudnia 1928 w dużej sali Instytutu Technologicznego przy ul. Bou-larda 1. 5. (bočna ulicy Batorego) o godz. 11. przed-południem z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Organizacja przemysłu młynarskiego celem ochrony interesów.
- 2) Sprawa ograniczonego przemiału żyta i pszenicy i z tem związane kontrole ze strony Wład.

3) Ustalenie wytycznych cen za przemiał.

4) Sprawy podatków państwowych i samorządowych, oraz rozmaitych świadczeń społecznych.

5) Sprawy pożyczek dla przemysłu młynarskiego.

6) Wolne wnioski

Przemysł młynarski w obecnym okresie wymaga bezwarunkowo silnego skonsolidowania się o ile ma nadal pracować ekonomicznie i z pożytkiem dla ogółu społeczeństwa.

Sądzimy zatem, że na Zjazd przybędzie każdy, komu zależy na rozwoju przemysłu młynarskiego i swoją obecnością przyczyni się do zrealizowania słusznych postulatów.

Za Komitet Zjazdowy:

Stanisław Wiszniewski, Dronowicz Bronisław, Głowik Jan, Kapusta Wojciech, Schuldenfrei Sina, Urbański Leon, Wackerman Antoni, Paar Włodzimierz.

W Redakcji naszej są do nabycia podręczniki młynarstwa prof. St. Małaszczycykiego używane w szkole młynarskiej.

PORADNIA I POGADANKI ZAWODOWE.

W życiu młynarskiem uwidaczniają się często tak u pracodawców jak też pracowników braki niedomagania, powodując szkody dla obu stron nieraz bardzo dotkliwe. Wzorując się na przykładach zagranicznych postanowiliśmy utworzyć dla naszych Członków poradnię a w miarę potrzeby przeprowadzać pogadanki zawodowe. Stały udział przyrzekł nam p. Stanisław Ingłot a od P. T. Członków zależy już będzie, aby to nasze przedsięwzięcie rozwinęło się.

Posiedzenia takie odbywać się będą w biurach Koła młynarzy Lwów, Boimów 3. za poprzedniem ogłoszeniem w naszej Gazecie. Inauguracyjne otwarcie poradni i pogadanki nastąpi w niedzielę dnia 9. grudnia w biurach Koła o godzinie 10. rano. Interesowani winni jawić się jak najliczniej.

Do Członków Koła Młynarzy.

Upraszamy o wyrównanie zaległych wkładek a tem samem o oszczędzenie nam kosztów urgensów.

Wiadomości podatkowe, prawne i gospodarcze.

PODATEK MAJĄTKOWY.

Dalsza rata płatna do 10 grudnia br. Czternasto-dniowy termin ulgowy (do 24 grudnia) nie ma zastosowania w niniejszym wypadku. Po 10 grudnia będą

liczne procenta zwłoki i ewentualne koszty egzekucyjne.

Wymierzony swego czasu (w r. 1925) podatek majątkowy w myśl ustawy z 11 sierpnia 1923, płatny był w całości do końca 1926.

Z uwagi na ciężkie warunki ekonomiczne w r. 1925 i 1926, Min. Skarbu ograniczyło pobór należności do części podatku w sposób następujący:

Płatnicy I. i III. kategorii (właściciele ziemi, wielki handel i przemysł, właściciele realności, kapitał i wielkie zakłady) płacili do końca 1926 tylko podatek zasadniczy, bez zwyczaj kontyngentowej 367%, względnie 120%, zaś II. kategoria (handel i przemysł) płaciła połowę podatku zasadniczego wraz ze zwyczajną kontyn. 37%, a więc połowę całego wymiaru.

W roku 1927 płacili wszystkie powyższe 3 kategorie, w myśl rozporządzenia Min. Skarbu, dalszą ratę w wysokości 0,8% od wartości majątku, przyjętej za podstawę do wymiaru podatku majątkowego. Rata ta płatna była w 2 częściach do 15 listopada 1927 i 15 stycznia 1928.

Ponieważ Sejm odrzucił projekt Rządu o stałym podatku majątkowym, przeto Ministerstwo Skarbu — z uwagi na poprawę stosunków gospodarczych, tudzież wobec potrzeby osiągnięcia preeliminowanych wpływów budżetowych — zarządziło dalszy częściowy pobór za ległego dotąd podatku majątkowego.

Z uwagi, że na poczet wymiaru podatku majątkowego dotychczas najwięcej uiszcili płatnicy w II. i III. kategorii, zaś płatnicy I. kategorii (obszarnicy) byli uprzywilejowani, zarządziło Min. Skarbu, celem wyrównania ciężaru podatkowego między poszczególnymi grupami (kategoriami) pobór obecnej raty, płatnej do 10 grudnia 1928 w sposób następujący:

Płatnicy I. kategorii płacą obecnie ratę w wysokości 1% od wartości majątku.

Płatnicy II. i III. kategorii płacą tylko 0,6% od wartości majątku, — przyjętej na podstawie wymiaru tego podatku.

ZAKAZ PRZYWOZU KASZY JĘCZMIENNEJ.

Po myśli rozp. Rady Ministrów z 26 października b. r. (Dz. U. Nr. 91, poz. 797.) przywóz kaszy jęczmiennej (por. tar. cel. 3. p. 2a) jest zabroniony do 31 lipca 1929 włącznie. Pewne ilości może zwolnić od zakazu Min. Przem. i Handlu.

ZNIENIESIENIE ZAKAZU IMPORTU PSZENICY.

W przyszłym tygodniu nastąpi ogłoszenie łącznego rozporządzenia ministrów: Rolnictwa, Skarbu Przem. i Handlu, dotyczące wprowadzenia cła przywozowego na pszenicę w wysokości 15 zł od 100 kg. Z momentem wejścia w życie tego rozporządzenia zostanie zniesiony zakaz importu pszenicy.

Intencją nowego rozporządzenia celnego jest chęć położenia kresu dotychczasowemu stanowi rzeczy, spo-

wodowanemu przez wyczerpanie kontyngentów przywozowych przez kraje produkujące pszenicę dość ciężkiej tarcia, wynikające na tle starań o przyznanie nowych kontyngentów

Cło importowe zatem niejako zastąpi system regulacyjny-kontyngentowy.

ZWOLNIENIE OD CŁA WYWOZOWEGO KWALIFIKOWANYCH NASION PSZENICY ŻYTA I OWSA

Weszło w życie rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa, mocą którego zostały zwolnione od cła wywozowego kwalifikowane nasiona pszenicy, żyta i owsa, wywożone zagranicę na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Rolnictwa. (Arol.)

PIELĘGNACJA KRÓW.

W poprzednim numerze podano ciekawe wskazówki, dotyczące zimowego żywienia bydła, gdzie wykazano czarno na białym ile tracą ci, co upieają się przy sromianej paszy — fałszywie uznawaną za najtańszą, skłaniają mnie do podania niektórych uzupełnień, będących w związku z racjonalnym utrzymywaniem naszych inwentarzy, skoro pora „twardej jesieni” zwracać winna pilniejszą uwagę na sprawy podwórzowe. I powiedzmy odrazu, że całokształt tych wszystkich urządzeń, w jakich tkwią nasze krowy przez szereg zimowych miesięcy winien być podobnie jak samo żywienie poddany ścisłej krytyce. Krowy nasze pomieszczone w budynkach ciemnych i mocno poobtykanych, by się — broń Boże! — powietrze świeże nie dostawało, a ciepło nie uciekało — uwalane gnojem — bo ściółki nie tylko w tym roku, ale stale bywa za mało, nie mogą — choćbyśmy je żywiły najpiękniejszą otrębą, dać z siebie tego użytku, jaki by nas zadowolnił. Przemiana materji w organizmie jest tu hamowana, tlenu powietrza płucem brakuje, a skóra zwierzęcia nabita kurzem i gnojem nie wyparowuje, nie wydalą szkodliwych produktów do czego z natury jest przeznaczona. W budynku ciemnym i zawilgoconym rozwija się mnóstwo pleśni i szkodliwych bakterji, które choć nie zawsze w sposób widoczny, działają ujemnie na zdrowie zwierzęcia. Jeżeli się mówi „nie mam pieniędzy na kupno pasz treściwych — muszę słomą zapychać krowę, zabiedny jestem na te nowe wymysły dotyczące żywienia” — to choć w takim powiedzeniu wielkiej mądrości niema, musimy przyznać, że jest ono choć pozornie zgodne z rozumowaniem człowieka mało oświeconego. Ale czem wytłumaczyć oszczędność na zwykłym wiechciu słomy, którymy należało codziennie wytrzeć skórę zwierzęcia i podbrzusze, a przez to, oprócz korzyści z pobudzenia lepszego obiegu krwi w organizmie zyskać i czystsze mleko, które bez tych zabiegów tak często bardzo nieapetytnie gnojówką bywa zapaskudzone?

Wypuszczanie krów choć raz na dzień do wody i na spacer po podwórzu również ani grosza nie koszt

tuje, a pozwoli im zaczerpnąć do płuc świeżego — ordinaryjnego powietrza. A zresztą i zrobienie dziury w ścianie w celu założenia porządnego okienka nie kosztuje wiele, a przyczynia się nie tylko do zdrowia krowiny, ale ułatwia zarazem wszelkie roboty związane z sprzętem przy inwentarzu i dojeniu. To co powyżej wymieniliśmy uważać należy za owe konieczne „minimum” tego co teraz uczynić należy, gdy bydo stało się w oborze, jeśli chcemy, by i lepsze żywienie się opłaciło i zysk z krowiny się zwiększył.

A że to wszystko są sprawy poważne, to wiemy z licznych porównawczych doświadczeń, które wykazały, że owe zabiegi, mające na celu zdrowotność — conajmniej o 30% zwiększają wydajność mleka przy racjonalnym pozatem żywieniu naszego bydła. (Arol.)
F. St.

Przegląd pism.

WYSZEDŁ Z DRUKU:

Nr. 22 „Rolnika Ekonomisty” organu Związku Polskich Organizacji Rolniczych.

Numer zawiera w treści: artykuły pp. prof. dra W. Iwanowskiego p. t. „W sprawie produkcji spirytusu na mieszkanki napędne” i dra W. Borowskiego p. t. „Zastosowanie rejestrowego zastawu rolniczego w życiu praktycznym”, sprawozdanie z działalności Związku Polskich Organizacji Rolniczych, konjunktury cen, kronikę krajową, kronikę zagraniczną, przegląd piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, recenzje i sprawozdania oraz statystykę”.

Nr. 22 „Spolem” organ Związku Spółdzielni. Numer zawiera artykuły: O ideologii ruchu spółdzielczego i zagadnienia gospod. społecznego, Przeglądach, Praktykach Spółdzielni.

Nr. 11. „Piekarz Polski” organ Wojewódzkich Związków Cechów piekarskich w Polsce zajmuje się bardzo energicznie obecną sytuacją i dążeniami Rządu w sprawie z mechanizowania piekarstwa. Energia i żywotność celowych artykułów winne znaleźć posługę u czynników kompetentnych.

Nr. 22 „Wiadomości gospodarcze” Izby przemysłowej i handlowej we Lwowie, zdają sprawozdanie z ogólnej sytuacji za czas od I. X. do 15. XI b. r. z dziedziny giełdowej, handlowej i przemysłowej. Podnoszą przytem kwestię bilansu handlowego.

Nr. 43. Jugosłowiańskiej gazety młynarskiej „Novisad”, która porusza sprawę produkcji mąki na chleb, sposoby bielienia mąki, oraz wszystkie kwestje związane z młynarstwem w Jugosławii.

Pytania i odpowiedzi.

PYTANIE 6.

Czy mogę poknieć kamień spoić. Jakich spoiel do tego trzeba użyć?

PYTANIE 7.

Jak należy postąpić przy rekonstrukcji młyna, aby robota wypadła celowo i tanio. Do kogo należy się zwrócić, czy potrzebne są plany odbudowy?

PYTANIE 8.

Kiedy pracownik ma prawo do bezpłatnego urlopu i na jaki okres?

PYTANIE 9.

Zwracam się do p. Kolegów z prośbą, aby zapydali, czy bielienie mąki jest dobre i jakich do tego sposobów najlepiej używać?

PYTANIE 10.

Chcąc zaprowadzić u siebie przemiał kukurudzy jakiego potrzeba do tego urządzenia?

ODPOWIEDZ NA PYTANIE 4.

Młyn o przemiale 200 cetnarów dziennie, musi uzyskać najmniej 35% mąki t. zw. nulki bez pogorszenia gatunku Nr. 2 i 5. Jeśli tego nie wydaje młyn, to przyczyną może być wadliwe urządzenie młyna, lub nieostosowne prowadzenie młyna przez kierownika.

ODPOWIEDZ NA PYTANIE 5.

Jeżeli walce źle pracują jak opisano w zapytaniu, to zdaniem moim mogą być wybite łożyska, albo założone nieodpowiednie koła zębate, wreszcie wałki same nierównomiernie odlane t. j. masy nie są jednostajnie rozłożone wobec osi. Wałki takie trzeba dobrze oszlifować naryflować a gdy pomimo tego dalej będą uderzały, przyczyn szukać trzeba w kołach zębatach i łożyskach.

Z giełdy zbożowo-towarowej.

MIMO NIEWIELKIEGO OZYWIENIA panującego w poprzednim tygodniu, ubiegły tydzień nie przyniósł zasadniczych zmian, obroty były średnie, usposobienie cały czas spokojne. Nienotowana była wcale mąka 4-0-A, której ostatnia cena (8/XI) wynosiła 82—84, oraz otręby pszenne grube (ostatnia cena 27—28, po dwudniowej wyżycie do 29).

Natomiast rozpoczęto notowania kuch rzepakowych po 44—45, lnianych po 51—51,5, grochu polnego wyborowego po 55—56 i tubinu niebieskiego po 23—24.

Zyto bez zmiany 36,5—37, pszenica 47—47,5, pszenica kongres. w tej samej cenie, jęczmień browar. 36,75—37,25 (niewielka zwyżka), jęczmień na kaszę 35—35,5, owies jednolity 36,5—37, otręby żytnie 27—28, (jedne i drugie po dwudniowej wyżycie w dn. 6. i 8/XI. do 29 — wróciły do dawnej ceny), mąka pszenna 65% 74—76, mąka żytnia 70% 49—50, kuchy rzepakowe 44—45, kuchy lniane 51—51,5, groch polny wyborowy 55—56, tubin niebieski 23—24.

Ceny rozumieją się za 100 kg.

Niniejszem zawiadamiamy, że w poprzednim numerze gazety załączyliśmy prospekty Firmy „Styer — Pezet“, na co niniejszem zwracamy naszym czytelnikom uwagę.

PSZENICA I ŻYTO ZAGRANICĄ Na rynkach amerykańskich panuje tendencja niejednorodna. Podczas gdy w Chicago notowania są mocniejsze, to w innych Stanach ceny dość poważnie spadły. W Niemczech od początku b. m. tendencja słabsza.

	Pszenica	Żyto
Chicago	37.14—40.09	35.92—36.84
New York:		
Manitoba 1	42.83	39.07
Redwinter 2	49.86	—
Hardwinter 2	41.39	—
Hamburg	48.84	41.04
Berlin	44.15—43.80	41.18—42.88

ŻYTO I MAKA ŻYTNIĄ Notowania cen żyta pomimo chwilowych wahań utrzymały się naogół na poziomie z końca października. Ceny mąki zdradzają tendencję mocniejszą. Zdrożały bardzo znacznie otręby, których dostawa odbywa się z trudnościami na skutek braku wagonów

PSZENICA I MAKA PSZENNA. Podaż pszenicy jest w dalszym ciągu niedostateczna. W związku z tem tendencja dla cen kształtuje się zwyklowo. Mąka pszenna gatunków wyższych w ostatnich dniach przed wejściem w życie rozporządzenia o ograniczeniu przemiału była formalnie rozchwytywana. Młyny nie zdołały wykonać całej ilości zamówień, jakie z racji tego otrzymały. Tak znaczny popyt wytworzył pomyślne warunki do zwykłej cen, które w ciągu 10 dni podniosły się od 1—3 zł za 100 kg.

KASZE JĘCZMIENNE ŁAMANE notowane są ze zwykłą około 2—4 zł za 100 kg, pomimo spadku zainteresowania. Ceny kasz perłowych nie zmieniały się.

KASZE GRYZANE I JAGLANE notowane są bez większych zmian. Jedynie kasza jaglana II gat., na którą w okresie sprawozdawczym było większe zapotrzebowanie, zdrożała o 2 zł za 100 kg.

Kronika.

TEGOROCZNE ZBIORY NA WĘGRZECZ.

Izba Handlowa Polsko-Węgierska podaje do wiadomości swych członków obliczenia tegorocznych zbiorów na Węgrzech w porównaniu z rokiem ubiegłym. W roku bieżącym zebrano więcej pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa, natomiast katastrofalną zniżkę wykazały zbiory kukurydzy i kartofli, jak również słabe zbiory buraków cukrowych, a mianowicie:

W milionach centnarów metrycznych:
Zbiory 1928 r.   Zbiory 1927 r.

Pszenica	24.98	20.93
Żyto	8.21	5.68
Jęczmień	6.01	4.15
Owies	3.37	3.26
Kukurydza	11.31	17.36
Kartofle	13.65	20.04
Buraki cukrowe	10.10	14.55

BUDOWA ELEWATORÓW W LUBLINIE

Na dalszą budowę elewatorów zbożowych w Lublinie przewidywana jest w budżecie na rok następny 1929/30 suma 1,600,000 zł.

PRZYWÓZ WĘGIERSIEJ PSZENICY.

Ze statystyk kolejowych wynika, że w ciągu roku 1927 przywieziono z Węgier pszenicy

	ton
do Dyrekcji Radomskiej	60
Wileńskiej	30
Katowickiej przez Muszynę	30
" " Zebrzydowice	60
" " Krakowskiej " Łupków	30
" " " " Muszynę	9.454
" " " " Śniałyń-Załucze	30
" " " " Zwardoń	1.371
" " " " Lwowskiej	979

Do innych Dyrekcji pszenicy bezpośrednio z Węgier nie przywożono.

Razem więc w/g statystyki kolejowej przywieziono w r. 1927 z Węgier do Polski . . . 12.044

SIEDMIORO PRZYKAZAŃ DLA KIEPSKIEGO ZWIĄZKOWCA.

Amerykianie, znający naturę ludzką, takie oto w jednym z dzienników swoich dają rady kiepskim członkom wszelakich Związków:

1. Nie chodzić na zebrania
2. Jeśli zaś tam pójdziecie, to zczyńcie, co tylko można, aby się spóźnić
3. Krytykujcie działalność Komitetu oraz członków.
4. Nie bierzcie na siebie żadnej czynności, bo jest daleko łatwiej krytykować, niż robić cokolwiek.
5. Dajcie wyraz rozgoryczenia, jeśli was nie wybiorą na członka Komitetu, ale strzeżcie się brać udział w posiedzeniach tegoż Komitetu, o ile was na członka wybrano

6. Gdy was pytają o zdanie w jakimkolwiek przedmiocie, mówcie, że nie macie nic do powiedzenia. Lecz po zebraniu opowiadajcie wszystkim, jak należało rzecz załatwić.

7. Zczyńcie tylko to, co jest niezbędne, ale gdy członkowie kompetentni wystąpią z jakąś inicjatywą, żeby podnieść organizację, krzyczcie, że powzięte uchwały są samowolne, a stowarzyszeniem kieruje banda autokratów.

Dowcipna ironia, jaką są podszyte rady powyższe, aż nadto jest wyraźna, aby trzeba było specjalnie jeszcze dodać, że należyty członek związku lub stowarzyszenia wystrzegając się marnych postępów wymienionych.

NIEWYCZERPANE ŹRÓDŁA BOGACTWA.

Akcja organizacji wynalazczości i wynalazców w Polsce, jakkolwiek trwa niedługo, dała już dotąd wyniki zdumiewające

Okazało się bowiem, że w ręku naszych wynalazców znajduje się wielka ilość wynalazków i ulepszeń zupełnie racjonalnych i mających widoki pełnego po-

wodzenia, nie eksploatowanych jednak z powodu braku poparcia i niezaradności.

Wynalazki te są dosłownie ze wszystkich dziedzin produkcji i niejedyn zakład przemysłowy cierpiący na brak artykułu do wyrobu, mógłby wśród tych wynalazków wybrać dla siebie przedmiot mało ryzykowny, a popłatny, który zapewniłby mu pełne zatrudnienie personelu i podniósł rentowność przedsiębiorstwa.

Także dla kapitalistów otwierają się szerokie perspektywy i to zarówno dla kapitałów drobnych jak i wielkich.

Podniesiona obecnie kwestja naszego ujemnego bilansu handlowego zwróciła uwagę sfer miarodajnych, ze przyczyna leży w tem, że publiczność nasza kupuje wyroby obce dlatego, że przedstawiają one coś lepszego, lub tańszego, aniżeli to, co dawał dotąd na rynek przemysł krajowy.

Koniecznym jest więc u nas szarmonizowanie działania wynalazcy z przemysłem i kapitałem, by podobnie, jak zagranicą, wspólnymi zabiegami zadawalałi potrzeby i gusta krajowego rynku.

Orientację w tym kierunku znaleźć można w Związku Wynalazców Rzplitej Polskiej, oraz w organie tegoż „Wynalazki i Odkrycia”, biura których znajdują się w Warszawie, przy ul. Wspólnej 26, m. 4, tel. 163-93.

AMERYKAŃSKA MASZYNA DO PRZEMIAŁU.

W Ameryce bardzo często używają do przemiału młuków zamiast gładkich walców specjalnej maszyny. Maszyna ta jest budowana podobnie jak Detacheur, tylko silniej i większych rozmiarów. Przemiał uskutecznia się zapomocą dwóch konicznych powierzchni odpowiednio naryflowanych, z których jedna jest nieruchomą, druga obraca się około 450—500 razy na minutę.

Stopień przemiału reguluje się czasem przejścia produktu przez maszynę. Regulacja ta uskutecznia się zapomocą wylotu, który jest zamknięty sprężyną w większym lub mniejszym stopniu, zależnie od nastawienia sprężyny. W małych młynach, maszyna ta na dużo powodzenia, zajmuje mało miejsca i zużywa mało siły

NOWE ORGANIZACJE.

Na Województwo Łódzkie powstała organizacja młynarska, mająca na celu uchylenie art. 142 Ustawy

przemysłowej t. j. przywrócenie z powrotem rzemiosła młynarskiego i z tem związanych dobrodziejstw ustawy.

Drobne ogłoszenia.

1 NADZWYCZAJNA OKAZJA tanio do kupienia Luszcarka „Elite”, trier wysokosprawny, 3 pary walców podwójne 800×250 mm, plansichter czterodziałowy po 12 ram, 2 cylindry 4000×1000 mm z ślimacznicą, 2 cylindry 2000×800 mm z ślimacznicą, 2 cylindry 3000×9000 mm bez ślimacznicy, tarar Luther, 2 polirki do jagieli, 4 triery zwykłe Nr. 4, Kaspar Nr. 2. Wszelkie informacje w tym kierunku udziela „Molitor” S. A., Lwów, Boimów 3.

2 POSZUKUJESZ dobrej egzystencji lub wysokich pobocznych zarubków?

Żądaj dziś jeszcze bliższych informacji. Znaczek na odpowiedź lecz nie koniecznie. Wydawnictwo Handlowe Poznań, Przecznicza 7/40.

3 HOLENDER automatyczny Nr. 3 w dobrym stanie, kupię zaraz. — Wolny Słotwina-Brzesko. 1—3

4 ZAKUPIĘ używany motor ropy w dobrym stanie o sile 12—14 K. M. zdolny do ruchu. Zgłoszenia z podaniem opisu motoru, ceny i warunków zapłaty nadsyłać Redakcja Gazety młynarskiej Lwów, Boimów 1. 3.

5 POSZUKUJĘ kupna młyna o sile wodnej około 30 K. M. z urządzeniem od 2—3 par walców z pępelem turbinowym, w miasteczku, względnie w pobliżu tegoż.

Zgłoszenia: Kolo młynarzy, Lwów, ul. Boimów 3.

Fabryka maszyn, kamieni młynarskich i odlewnia żelaza

G. KULIK

W LUBLINIE

BIURA:

ul. Wesoła 20

w Lublinie, Zamojska 18.

i Przemysłowa 10.

w Wilnie, Mickiewicza 9-

poleca wszelkie maszyny i artykuły wchodzące w zakres potrzeb młynarstwa. Specjalność fabryki: perlaki automatyczne systemu „MARS”. Kosztorysy i porady na żądanie udziela się 1—12 bezpłatnie.

NIEZBĘDNY DLA WSZYSTKICH!

Polecam W. P. tylko za 3 zł. z przesyłką. Momentalny licznik! Wielka ekonomia czasu! Błyskawicznie można mnożyć, dzielić i wyliczać procenty! Niezbędny dla wszystkich instytucji, przedsiębiorstw, nauczycieli, uczepych się, biuralistów, kasjerów, buchalterów, wszystkich urzędników i t. p. osób. Dostępny dla każdego bez straty czasu i energii, jak również bez specjalnego przygotowania się. Daje gotowe rezultaty mnożenia, dzielenia i wyliczenia procentów automatycznie z szybkością czytania. W wypadkach potrzeby momentalnych obliczeń jest niezrównany! Cena tylko 3 zł. z przesyłką. Listy i przekazy adresować: **MENYH CUKIERSZEJN**, Warszawa, Leszno Nr. 27147.

2-3 Konto czekowe P. K. O. Nr. 7803.

P. S. Wysyła się po otrzymaniu należności, można i za zaliczeniem, w tym wypadku kosztują o 1 zł. drożej (4 złote).

Fabryka maszyn, odlewnia żelaza i metali

„FERRUM”

3—24 Spółka z ograniczoną porętką

Lwów, Żółkiewska 147. — Tel. 14-07.

Stacja kolejowa LWÓW-PODZAMCZE. — Konto P. K. O. Nr. 141.875. Adres dla telegramów: FERRUM, LWÓW.

Buduje i przeprowadza rekonstrukcje młynów, gorzelni i tarasów. — Wykonuje wszelkie roboty konstrukcyjne, żelazne, kotły i zbiorniki, części transmisyjne, odlewy żelazne od najmniejszej do największej wagi z modeli własnych lub nadesłanych. — Instalacje różnych zakładów przemysłowych. RYFLOWANIE WALCÓW.

Fabryka istnieje od 1880 r.

JÓZEF LEWIŃSKI

WŁOCŁAWEK

Fabryka kamieni młyńskich

poleca znakomitej dobroci

Kamienie Francuskie Naturalne

złożone z oddzielnych sztuk oryginalnego francuskiego La Ferté kwarcu.

2—24

Kamienie Sztuczne:

KWARCOWE z najlepszego francuskiego kwarcu, KWARCOWO - SZMERGLOWE, SZMERGLOWE I PIASKOWE.

KAMIEŃ NATURALNE FRANCUSKIE do mielenia wszelkich farb, glazury, gipsu i innych substancji twardych.

Nakładanie świeżej masy kwarcowej lub szmerglowej w maszynach do czyszczenia zboża, łuszczarkach, perlakach i śrutownikach.

KWARC I SZMERGIEL mielony w różnych grubościach ziarna, MAGNEZYT I CHLÓREK MAGNEZU.

M. STEINHAUS

Lwów, Grodecka 10 a

poleca: walce, perlaki, tryjery, kamienie, oraz wszelkie maszyny w zakresie młynarstwa wchodzące stale na składzie.

3—24

LEOPOLD KASPAR

Senice, Czechosłowacja

poleca oryginalne perlaki „MARS” tylko u swego przedstawiciela

M. Steinhausa

Lwów, Grodecka 10 a

12—24

Zawsze na składzie.

Łódzka Fabryka Motorów

HENRYK WEGNER Spadkobiercy
w Łodzi, ul. Kilińskiego 112.

ROK ZAŁ. 1896.

ROK ZAŁ. 1896.

Poleca swoje 1-a motory ropowe najnowszej konstrukcji na dogodnych warunkach. Wielkie oszczędności na paliwie, przeto nader ekonomiczne.

Oprócz tego fabryka buduje w specjalnym dziale wentylatory ang. systemu „Blackman” i wentylatory kuzienne wysokiego ciśnienia.

Poszukujemy reprezentantów.

2—12

DEUTZ

Motory-DIESLA bez kompresora, gazowe, benzynowe, i t. d. motorowe lokomotywy, lokomobile, pompy, kompresory, walce drogowe i t. p., jakoteż wszelkie fabrykaty F-my HUMBOLDT KÖLN-KALK

dostarcza

„Deutz-Humboldt“ Romanowicza 1/M.
Inż. Alojzy Schacherl **LWÓW** Telefon 6-72.